ל) ב"ב מד., ב) חולין קלד.
 [לקמן קטו.], ג) ברי"ף
 וברא"ש ליחא מיבת ממנו,

ד) [ב"ב מד.], ד) [לקמן

קיג. קיד:], ו) [ב"מ סב:],

.6"D (t

א א מיי׳ פ״ה מהלכות מתנ טשיו טו מידוו מייה

סנמג עשין עג סוט"ע ח" סימן שסא סעיף ז: ב ב מיי' שם הלכה טוש"ע שם סעיף ה ו:

ד מיי שם פ״ב הל׳ ה סמג שם טוש"ע ח"מ סימן שנג סעיף ד וסימן שמא מעיף ז ומיי שמב מעיף א: ה ה ו מיי פ״ה שם הלכה

סב שייבוט סב מחם ס י) קמת עם קום ע עם סימן שסא סעיף ז: ד ז מיי' שם ופ"ב שם הלכה א סמג שם טוש"ע שם וסימן שקב סעיף א:

מוסף רש"י

הגוזל ומאכיל את בניו. אע"פ שנהנו בניו עלמן מן הגזילה, פטורין, דאינהו לא גוול מידי (רשב"ם ב"ב מד.). והניח לפניהם. כלומר או שהניח לפניהם גזילה קיימת לאחר מותו (שם). פטורין מלשלם. להניוה ביאוש ושינוי רשות. אי נמי כשאכלום (שם). גזל ולא נתייאשו הבעלים כו׳ רצה מזה גובה. דכיון דקודם יאוש אכלו זה האחרון, הוה ליה איהו גזלן עלייהו, דהא איהו גזלן עלייהו, דהא כל מקמי יאוש ברשומייהו דמרייהו קיימי כל היכא חולין קלד.). יורש כרשות דאיתנהו לוקח דמי. דקנייה יוכש ואע"פ שגזילה קיימת, כדקתני והניח לפניהם דמשמע אפילו גזילה חיימת ורשב"ם ב"ב ישות יורש לאו לוקח דמי. כרשות דוקה דביי רשות יורש דגזלן לאו כרשות לוקח מגזלן דמי, דאילו גבי לוקח איכא יאוש ושינוי רשות וקני, דלוקח רשותא אחריתי הוא ואילו יורש כרעיה דאבוה וכברשות גזלן מורישו דמי ולא קניה ביאוש גרידא, דהא שינוי רשות ליכא גבי יוכש וכל היכא דאיתא הדרא בעין לנגול (שם). כשאכלום. דלא הויא בשאב / וה.... גזילה קיימת והלכך פטורין (שם). כי שכיבנא ר' אושעיא נפיק לוותי. כשחמות כ׳ חושעיה ינה

הגדול ומאכיל. לאו דוקא מאכיל דה"ה נותן להם דפטורין לרב הגדול ומאכיל. והניח לפניהם. או שהניח לפניהם כי הגזילה חסדא דמוקי בגמרא מתניתין לאחר יאוש דהוה ליה

יאוש ושינוי רשות אלא אורחא דמילתא נקט אי נמי דוקא נקט מאכיל אפי׳ לרב חסדא דלא חשיב שינוי רשות במה שנותן לבניו הסמוכין על שולחנו אפילו לשמואל

> להם ומזונותיו עליו לא חשיב שינוי רשות ומיהו לרב דאית ליה יאוש כדי קני ואמר נמי בפירקין (דף קטו.) דאית ליה דרב חסדא וא"כ לדידיה נמי לריך לאוקמי מתניתין לאחר יאוש כדמוקי רב חסדא לדידיה ודאי מאכיל לאו דוקא דה״ה נותן ועוד י״ל דלרב נמי מאכיל דוקא ובדבר המסויים: בול ולא נתייאשו הבעלים ובא אחר בו'. אבל נמייאשו איו גובה אלא מן הראשון כיון דאכלו האחרון ואפי היכא דאילו לא אכלו היה חייב להחזיר כגון היכא דליכא שינוי רשות שנתייאש אחר שבא ליד השני וכן משמע לקמן דאוקים רב חסדה ברייתה דר' הושעיה דהתני גזילה קיימת חייבין אחר יאוש משום דרשות יורש לאו כרשות לוקח דמי כדרבא ואפ״ה אין גזילה קיימת קתני דפטור ותימה כיון דכי הגזילה קיימת חייבין אמאי פטורין כשאכלום וכן קשה לרמי בר חמא דמוקי לה לפני יאוש ועוד לרב חסדא ולרבא כיון דרשות יורש לאו כרשות לוקח דמי מה לי לפני יאוש מה לי לאחר יאוש אפי׳ אין גזילה קיימת חייבין וי"ל דדרשינן מקרא לקמן בשמעתין דפטור באין גזילה קיימת אשר גזל אם כעין שגזל יחזיר מכאן אמרו הגחל ומאכיל כו׳ ומסתברא ליה לרב חסדא לאוקמי קרא דדוקא לחחר יאוש ורמי בר חמא מוקי לה אף לפני יאוש ומיהו לרב דאמר יאוש כדי קני וסבר נמי כרב חסדא לדידיה ל"ל דאסמכתא היא דבלאו

לאמר בבבא מליעא (דף יב.)

דמליאתן לעלמן כיון דלאכילה נותן

קרא נמי פטורין כיון דביאוש כדי קני ומה שבגזילה קיימת חייבין נפרש בסמוך בע"ה ומיהו קשה למ"ד במרובה (לעיל דף סו.) דשינוי לא קני ודריש והשיב הגזילה מ"מ ולה דרים אשר גזל אם כעין אשר גזל יחזיר אלה למעוטי גזל אביו מנא ליה האי דרשה ואין לומר דאותו אמורא יסבור דיאוש

בו אחריות חייבין לשלם: גמ' • יאמר רב חסרא יגזל ולא נתייאשו הבעלים ובא אחר ואכלו ים ממנו רצה מזה גובה רצה מזה גובה מאי מעמא כל כמה דלא נתייאשו הבעלים ברשותיה דמריה קאי תגן הגוול ומאכיל את בניו והניח לפניהם פטורין מלשלם תיובתא דרב חסדא אמר לך רב חסדא כי תניא ההיא לאחר יאוש: אם הניח לפניהם פטורין מלשלם: אמר רמי בר חמא זאת אומרת ירשות יורש כרשות לוקח דמי רבא אמר ירשות יורש לאו כרשות לוקח דמי והכא במאי עסקינן "כשאכלום (4) הא מדקתני סיפא אם היה דבר שיש בו אחריות חייבין לשלם מכלל דרישא בגזילה קיימת עסקינן אמר לך רבא הכי קאמר יאם הניח להם אביהם אחריות נכסים חייבין לשלם והא סמתני ליה רבי לרבי שמעון בריה לא דבר שיש בו אחריות ממש אלא אפילו פרה וחורש בה חמור ומחמר אחריו חייבין להחזיר מפני כבוד אביהן אלא אמר רבא יכי שכיבנא ר' אושעיא נפיק לוותי דתריצנא מתני' כוותיה דתני רבי אושעיא יהגוזל ומאכיל את בניו פטורין מלשלם הניח לפניהם גזילה קיימת חייבין אין הגזילה קיימת פטורין הניח להם אביהם אחריות נכסים חייבין לשלם אמר מר אין הגזילה קיימת פטורין נימא תיהוי תיובתא דרב חסרא אמר לך רב חסרא כי תניא ההיא לאחר יאוש אמר מר גזילה קיימת חייבין לשלם נימא תיהוי תיובתא דרמי בר חמא אמר לך רמי בר חמא כי תניא ההיא

הגוול יומאכיל את בניו והניח לפניהם "פטורין מלשלם ואם היה דבר שיש

אחרת וכיון דאוקימנא למתניתין לאחר יאוש קני להו יתמי ביאוש ושינוי רשות דאי ביאוש כדי לא קני מדלא קתני פטורא באבוהון: כשחכלום. לחחר מיתת חביהן ונגזל אין יכול לתובען שהרי לא גולוהו: והא מדקחני סיפא אם היה דבר שיש בו חחריות. כגון דבר הניכר לרבים ונראה כל שעה כעין קרקע או כגון טלית וכסות: חייבים להחזירה. מפני כבוד אביהן שהבריות אומרות זו טלית שגזל פלוני: מכלל דבגזילה קיימת עסקינן. ואפ״ה היכא דלאו משום כבוד פטר להו ברישה במתני': הכי קחמר חם הניח להן הכיהן. קרקעות משלו הפילו אכלו את הגזילה חייבין דאשתעביד נכסים דאבוהון מחיים: לא דבר שיש בו חחריות ממש. לא שגול קרקע והניחה לפניהן: אלא אפילו גול פרה וחרש בה או חמור ומחמר אחריו. והכל מעידין שהיה דנגול חייבין אלמא בגזילה קיימת עסקינן: חמר רבח כי שכיבנה רבי חושעיה נפק לווסי. יצה לקרחתי: דמתרילנה למתניתין כוותיה. באחריות ממש ובשאין גזילה קיימת וחסורי מיחסרא ולא מוקי לה בדבר המסויים ובגזילה קיימת כרבי יו[דכיון דאשכחן (ג) הכי מתרילנא לה מתניתין כברייתא ולא חיישינן למאי דמתני רבי לר' שמעון בריה דברייתא קיימא כוומיה]: גוילה היימת. שלא אכלוה אחרי מותו ותבען הנגול: חייבין. דרשות יורש לאו כרשות לוקח דמי ויאוש כדי לא

קני: אין גזילה קיימת. שאכלוה

אחרי מותו: פטורין. דאינהו לא גזול

קייתת: פטורים מלשלם. בגמרא מפרש טעמא: אם היה

והניח לפניהם פטורין: רשות יורש

כרשות לוקח דמי. והויא לה כרשות

דבר כו'. בגמ' מפרשי לה מר הכי ומר הכי: גבו' ברשותיה דמריה

קאי. וזה שאכלו נעשה כגוולו מבעליו: זאם אומרם. דקתני

מידי: הניח להן אביהן אחריות נכסים. קרקע משלו: חייבין לשלם. דאשתעבוד נכסיה: דרב חסדא. דאמר לעיל רצה מזה גובה: לאחר יאוש. ואכלוה: סיהוי סיובתא דרמי בר חמא. כיון דלאחר יאוש אוקימתה:

לפני

כדי קני דהשתא לא זריך להאי דרשה ואסמכתא היא דהא ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן דריש בריש הגוזל (לעיל דף זד:) דבר מורה גזילה המשתנית חוזרת בעין מוהשיב את הגזילה מ"ת ולית ליה דרשה כעין שגול וסובר במרובה (לעיל דף סמ:) ובפירקין דיאוש כדי לא קני וא"כ מנליה באין גזילה קיימת דפטורין מלשלם לכך נראה דהך דרשה דלקמן אסמכתא היא לכ"ע ומסברא מחלק רב חסדא בין לפני יאוש בין לאחר יאוש דלא הוי כל כך ברשות מריה אחר יאוש כמו לפני יאוש שנקל ללאת מרשות בעלים בשינוי רשות או בשינוי השם ואין זה דוחק דכי הוה מפקינן נמי מקרא לריך סברא זו דאמאי מוקמינן קרא טפי אחר יאוש מלפני יאוש כיון דגם אחר יאוש חשיבא ברשות מריה ולרמי בר חמא ניחא טפי דאיהו לית ליה טעמא דרשות מריה כלל דכיון שהוא לא גזלן אינו יכול לחובעו כלל שהרי אין לגמרי ברשות מריה שהרי אינו יכול (לו) להקדישו וגם הגזלן יכול לקנותו בשינוי מעשה ותדע דהא רב חסדא הוצרך

לפרש מ"ט כו' וגמרא נמי פריך ליה ממתניתין:

ראם הניח להן אביהן אחריות נכסים חייבין לשלם. למ"ד מלוה על פה אין גונה לא מן היורשים ולא מן הלקוחות בגט פשוט (ב"ב דף קעה:) איכא לאוקמי כשעמד בדין דהוה כמלוה בשטר כדמוכח בכמה דוכתי: [ועי׳ תוס׳ לעיל קד: ד"ה מלוה ע"פ]: דמתריצנא מתניתין בוותיה. כך היה רגיל לחרץ משניום כמותו כדאשכתן באיזהו נשך (ב"ת דף פבי) גבי כילד לקח היתנו חיטים אבל בשביל שהיה מתרן משנה אחת לא היה אומר כן: אין גזילה קיימת פשורין לימא תיהוי תיובתא דרב חםרא. מרישא דקתני הגוזל ומאכיל את בניו פטורין ה"מ למפרן לרב חסדא כל כמה דלא ידע דלאחר יאוש מיירי כי היכי

דפריך ליה לעיל ממתניתין אלא משום דניחא ליה למפרך מסיפא משום דפריך מינה לתרוייהו לרמי בר חמא ולרב חסדא: רב חםרא מוקי לה לאחר יאוש. וא"ת רב דסבר יאוש כדי קני וסבר נמי כרב חסדא וע"כ לריך לאוקמי נמי לאחר יאוש א"כ כי גזילה קיימת אמאי חייבין כיון דיאוש כדי קני וי"ל דרב מוקי לה בדבר המסויים והא דקתני אין גזילה קיימת פטורין ה"ה דה"מ לפלוגי בגזילה קיימת גופה בין דבר המסויים לשאין מסויים אלא דניחא ליה לאשמועינן דאפילו בדבר המסויים באין גזילה קיימת פטורין אע"ג דאוושא מילתא שאכלו מה שגזל אביהן וכן ברייתא דלקמן דקתני הגוזל ומאכיל את בניו פטורין מלשלם ומיבעי ליה לאוקמי אליבא דרב חסדא לאחר יאוש לרב לריך לאוקמי בדבר המסויים מדקתני אם הניח לבניו גדולים חייבין לשלם וכן באידך קתני בין גדולים בין קטנים חייבין ואי בדבר שאינו מסויים אמאי חייבין לרב כיון דאיירי לאחר יאוש ופליגי הני ברייתות אליבא דרב אם קטנים חייבין משום כבוד אביהן אי לאו והא כסומכוס והא כרבנן דפלוגתא דסומכוס ורבנן בסמוך מיבעי ליה לאוקמי אליבא דרב דפליגי בהכי אי שייך בקטנים טעמא דכבוד אביהן אי לא אבל לרמי בר חמא דמיירי ברייחות לפני יאוש ולרב חסדא דאיירי לאחר יאוש פליגי בגזילה גמורה שביד קטן ולא קנאה קטן אם מקבלין עדים להוליא מידו או לא וכן פלוגחא דסומכוס ורבנן:

הגהות הב"ח (A) גם' והא מדקתני סיפא: (3) רש"י ד"ה הגחל וכו' שהגזילה קיימת: (ג) ד"ה דמתרילנא

. וכו׳ דאשכחן לברייתא הכי מתרילנא וכו׳ כוותי:

גליון הש"ם גמ' אמר רב חסדא גזל. עיין פ"ז משנה ג' דתרומות ובירושלמי שם:

רבינו חננאל

פרק עשירי: הגוזל ומאכל אמר רב חסדא גזל ולא וחייאשו הרעלים ורא אחר ואכלו, רצה מזה גובה רצה מזה גובה. דלא נתייאשו הבעלים כמאן ברשותיה דמריה דמי. ולא שנא אכלו השני מדעת הגזלן. ותדע לך מדמקשה ליה ממתניתין דהגוזל ומאכיל את בניו, וממאכיל את בניו קא מקשה, ולא מסיפא דהיינו והמניח לפניהם כמו שפירשו מקצת מפרשים, ולומר שאם האכילה להם הגזלז שאם האכירה להם הגדק פטורין, וכן פירש ר״ח ז״ל, ומותבינן עליה מהא אין הגזלה קיימת פטורין, ופריק לאחר יאוש ע״כ.